

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Jó szerencsét!

Pécs, 1898. szept. 7.

Kisasszony napján, a legszebb Mária-ünnepen, mikor a fecskék és vándormadarak messze utra kelnek, városunk falai közé várva-várt vendégek érkeznek. Vendégek, kiknek hozzánk való érkezéséről mikor először hallottunk, igaz örömmel vettük ezt a hírt s azóta városunk vezetősége buzgón munkálkodik, hogy a várva várt, kedves vendégeket Pécs városához méltóan fogadhassa s őket, míg itt időznek, magyaros vendégszeretettel vegye körül.

A „Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület” tagjai ezek a várva várt vendégek, a kik eljönnek hozzánk az ország minden részéből, hogy itt tartsák meg kongresszusukat; itt tanácskoznak a magyar bányászat és kohászat ügyeiről, e kétségen kívül országos érdekű kettős iparág jelenlegi állapotáról és a jövőben leendő minél nagyobb felvirágoztatásáról.

Ezelőtt két évvel szintén szerencsénk volt a bányászati és kohászati kongresszus tagjaihoz, a kik akkor tanulmányi kirándulást tettek Pécsre s a Dunagőzhajós Társaság bányatelepi bányaműveihöz. Akkor egyszerű kirándulás volt a látogatásuk, de hogy jól érezték magukat városunk falai között, hogy emlékezetes volt előttük az a vendégszeretet, melylyel a város és a Dunagőzhajós Társaság fogadta őket, legszebben az mutatja, hogy ime két év múlva itt tartják városunk falai között kongresszusukat. E kongresszusra összejön a magyar bányászat és kohászat előkelősége, csaknem százhusz bányászati és kohászati szaktekintély érkezik városunkba, hogy itt érdekeikről tanácskozzanak. Természetesen, most kétszeres érdeklődéssel és kétszeres számban nézik meg úgy a város, mint a Dunagőzhajós Társaság nevezetességeit, hogy tapasztalatokat gyűjtsenek a jövőre nézve.

A Dunagőzhajós Társaság, *Wiesner* Rajmár bányagazgatóval az élén s a város, *Majorossy* Imre polgármester buzgó fáradozása folytán mindent elkövet, hogy itt tartózkodásuk kellemes és tanulságos

legyen. Két egész napot fognak városunk falai között tölteni a kedves vendégek s mi vendégszeretettel várjuk őket, melynek jelét fogják adni azok az ünnepek, melyeket a város tiszteletükre rendez.

Pécs városára nézve nagyon fontos a bányászati és kohászati kongresszus itt tartása. Nemcsak azért, hogy magyaros vendégszeretetünkről, áldozatkész lelkesedésünkről az ország minden részébe kedves emléket visznek magukkal vendégeink, de azért is, mert megbizonyosodnak városunk fejlődéséről, intézményeink életrevalóságáról s főképp arról, hogy a bányászatnak Pécs városa egyik emporiumát képezi. A Dunagőzhajós Társaság mintabányaművei s a bányásziskola, melynek létesítéséhez a város is áldozatokat hozott, Pécs jelölik ki a magyar bányászat és kohászat egyik elsőrangú székhelyévé s a mint eddig saját erejéből és a Dunagőzhajós Társaság áldásos működése folytán emelkedett e téren, úgy a jövőben nagyon érdemes már az országos egyesület támogatására is.

És ezt be is bizonyítják a magyar bányászat és kohászat vezérképviselői, a mikor kongresszusukat itt tartják. Azt a kongresszust, melynek két életbevágó tárgya van. Egyik a *minősítési törvényjavaslat tárgyalása*; a másik a selmecbányai *bányászati akadémia ujjszervezése*. Az első általános érdekű a magyar bányászatra és kohászatra s annak felvirágozása függ szerencsés elintézésétől. A második különösen ránk is érdeklődéssel, mert a pécsi bányásziskolára hívja fel a figyelmet, melyet a város, a Dunagőzhajós Társaság áldozatkésztsége s az országos egyesület hozzájárulása folytán a jövőben bányászakadémiává kibővíteni mindnyájunk legkedvesebb óhaja!

A fontos tanácskozásokra ideérkező bányászoknak tehát meglesz a szép és lelkesedésre méltó feladatuk. Kísérje e téren tanácskozásaikat a legjobb siker, mely üdvöt és szerencsét hozzon a magyar bányászatra!

Városunk falai között pedig érezzék magukat itthon, mert hiszen Pécs város otthona a magyar bányászatnak, hol ma-

gyaros vendégszeretettel, igaz lelkesedéssel fogadjuk annak képviselőit, tiszta szívből jövő *»Isten hozta«*-tal köszöntve őket és a magyar bányászat jövő felvirágozása érdekében kívánva kedves vendégeinknek:

Jó szerencsét!

Parlamenti diktatura.

Pécs, 1898. szept. 7.

Hatalmas logikával rántotta le a leplet a Ház tegnapi ülésében Apponyi gróf a Bánffy kormány terveiről. Kimutatta, hogy a mikor még most is az osztrák Reichsrath akcióképességével iparkodik áltatni az országgyűlést s a nemzetet s erre támaszkodva nemcsak eleget nem tesz az 1898 : I. t.-c. parancsának az önálló gazdasági berendezés előkészítésével, de minden felvilágosítást megtagad arra nézve, hogy mit szándékozik tenni abban az esetben, ha a kiegyezés parlamenti elfogadása Ausztriában lehetetlennek bizonyulna, a mi-ben kételkedni most már valóságos politikai hülyeség lenne.

Ezzel a haszontalan várakozással, a drága időnek ezzel a bűnös elfecsérlésével nem lehet egyéb célja a kormánynak, mint az utolsó pillanatban olyan kényszerhelyzetbe hozni a parlamentet, hogy más választása ne maradjon, mint meghajolni a kormány akarata előtt, melyet Bánffy már a kormánypárti klubban s tegnap a Házban is hangoztatott: *főntartani a gazdasági közösséget minden áron*, törvény és saját adott szava ellenére is.

Ez a parlamenti diktatura a maga egész meztelenségében; ezt megtörni, a nemzet törvényhozóinak szabad akaratú elhatározását s ezzel az ország érdekeinek és törvényes jogainak érvényesülését biztosítani: az egyesült ellenzék szent kötelessége, s ennek a kötelességnek teljesítésére, a jelek után ítélve, meg is van a jó szándék az ellenzékben.

Csak hogy ennek a közdelemnek a nemzeti közvélemény meghamisításával, a kormány által hatalmi erőszakkal és pénzzel összevásárolt többséggel szemben, a mely

TANKÖNYVEK

minden iskola részére, rajz- és írószerek, térképek, tanszerek, irkafüzetek, festékek, zsebtentatartók, zsebképek a legjutányosabb áron

Engel Lajos utóda

Blancz József

könyvkereskedésében PÉCSETT, Király-utca az „Arany Hajó” szállodával szemben.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával esecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dús szénsavtartalmánál fogva, specifus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífhoit-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat esillapító hatásánál fogva.

— **Kedvelt borviz.** —

*A mohai Agnes-forrás
kezelősége.*

Főraktár:

Édeskuty I.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

2930. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schwartz Emánuel bezedeki lakos végrehajthatónak, Poznánov — Poznánovics — Stokán baáni lakos végrehajtást szenvedett ellen 100frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbíró területén levő, Baán községben a 793. sz. tjkvben felvett, A. + 179. hrsz., 179. sz. házra és belsőre 363 frt, a baáni 621. sz. tjkvben felvett A. + 2899. hrsz. ingatlanból Poznánov Poznánovics Stokánt illető fele részére 762 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi szeptember hó 28. napján d. e. 10 órakor Baán községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni loznak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 36 frt 30 krt, 76 frt 20krt készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §. a. jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. bíróság, mint tlkvi hatóságnal, 1898. évi március hó 31-ik napján.

Maurer Frigyes
kir. albiró.

Kacskovics Géza

fűszer és csemege kereskedő Pécsen, Jókai-tér 5. sz.

ajánlja legfin. Leipnik-Lundenburgi ezukorját kis és nagy süvegekben, nemkülönben koczka-czukort 5 kilós csomagokban és kimérve, ugyszintén: kitünő finom Cuba, Mocca, Arany, Jáva, Ceylon nagyszemű, Portorico, Santos és pörkölt-kávét, valamint a legkedveltebb pótkávét. Továbbá: Carolinai, Clace, Japun és Rangau rizseit és árpakásait. Hüvelyes árukat.

Világítási anyagokat ugymint: finom amerikai, magyar és (szalon) császárs petróleum és különféle gyertyákat.

Raktáron tart legkiválóbb bel és külföldi sajtokat u. m. Ementali, Gorgonzola, Strachino, Groji, Parmezán, Linburgi, Romadour, Imperiál, Trapista, Tengeri, Kárpáti kövér téglasajt, Késmárki- és Liptói-turót, nemkülönben: Halak és mustárokat, déli-gyümölcsöket, olajokat, kitünő Thea és Rumot, bel és külföldi cognacot.

Ezen kívül kaphatók: minden néven nevezendő fűszer-árak, bel és külföldi likőrök, borok és pezsgők, valamint mindennemű ásvány- és savanyu-vizek.

Gőzhengermalvi liszt raktára.

Naponta friss felvidéki és nagy alföldi rozs-kenyér, valamint friss jégbehűtött sör, bor, likőr, pálinka és gyümölcs. Az idény alatt Aranyhegyi és Badeni szőlő.

Dohány-tőzsde. Okmány bélyegek, váltók, úrlapok és összes postai cikkek, ugyszintén: játék-kártyák és helybeni hírlapok árusítása.

Árak a legjutányosabbak. Pontos kiszolgálás.

kitünő tisztelettel

Kacskovics Géza

fűszer és csemege-kereskedő.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

Allandó nagy

Butor-kiállítás

Pécsen, Király-utcza és Széchenyi-tér sarkán

a „Pécsi takarékpénztár“ régi helyiségeiben

Mindennemű asztalos és kárpitozott butorokból

**Ebédlők
Hálószobák
Uri szoba
Salon és
Boudoir** berendezések.

Ó-német, Renaissance, Barock, Angol és Ampir kivitelben.

Rendkívüli olcsó árak.

Ugyszintén Angol és mindennemű I. rangu gyártmányu

kerékpárok (bicykli)

raktára.

FRIEDMANN KÁROLY és GÜNSBERGER

nagy-kanizsai villamos üzemű butor gyárának raktárában.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
felvilágosítások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Jó szerencsét!

Pécs, 1898. szept. 7.

Kisasszony napján, a legszebb Mária-ünnepen, mikor a fecskék és vándormadarak messze utra kélnek, városunk falai közé várva-várt vendégek érkeznek. Vendégek, kiknek hozzánk való érkezéséről mikor először hallottunk, igaz örömmel vettük ezt a hirt s azóta városunk vezetősége buzgón munkálkodik, hogy a várva várt, kedves vendégeket Pécs városához méltóan fogadhassa s őket, míg itt időznek, magyaros vendégszeretettel vegye körül.

A „Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület” tagjai ezek a várva várt vendégek, a kik eljönnek hozzánk az ország minden részéből, hogy itt tartsák meg kongresszusukat; itt tanácskoznak a magyar bányászat és kohászat ügyeiről, e kétségen kívül országos érdekű kettős iparág jelenlegi állapotáról és a jövőben leendő minél nagyobb felvirágoztatásáról.

Ezelőtt két évvel szintén szerencsénk volt a bányászati és kohászati kongresszus tagjaihoz, a kik akkor tanulmányi kirándulást tettek Pécsre s a Dunagőzhajós Társaság bányatelepi bányaműveibe. Akkor egyszerű kirándulás volt a látogatásuk, de hogy jól érezték magukat városunk falai között, hogy emlékezetes volt előttük az a vendégszeretet, melylyel a város és a Dunagőzhajós Társaság fogadta őket, legszebben az mutatja, hogy ime két év múlva itt tartják városunk falai között kongresszusukat. E kongresszusra összejön a magyar bányászat és kohászat előkelősége, csaknem százhusz bányászati és kohászati szaktekintély érkezik városunkba, hogy itt érdekeikről tanácskozzanak. Természetesen, most kétszeres érdeklődéssel és kétszeres számban nézik meg úgy a város, mint a Dunagőzhajós Társaság nevezetességeit, hogy tapasztalatokat gyűjtjenek a jövőre nézve.

A Dunagőzhajós Társaság, *Wiesner* Rajmár bányagazgatóval az élén s a város, *Majorossy* Imre polgármester buzgó fáradozása folytán mindent elkövet, hogy itt tartózkodásuk kellemes és tanulságos

legyen. Két egész napot fognak városunk falai között tölteni a kedves vendégek s mi vendégszeretettel várjuk őket, melynek jelét fogják adni azok az ünnepségek, melyeket a város tiszteletükre rendez.

Pécs városára nézve nagyon fontos a bányászati és kohászati kongresszus itt tartása. Nemcsak azért, hogy magyaros vendégszeretetünkről, áldozatkész lelkesedésünkről az ország minden részébe kedves emléket visznek magukkal vendégeink, de azért is, mert megbizonyosodnak városunk fejlődéséről, intézményeink életrevalóságáról s főképp arról, hogy a bányászatnak Pécs városa egyik emporiumát képezi. A Dunagőzhajós Társaság minta-bányaművei s a bányásziskola, melynek létesítéséhez a város is áldozatokat hozott, Pécs jelölik ki a magyar bányászat és kohászat egyik elsőrangú székhelyévé s a mint eddig saját erejéből és a Dunagőzhajós Társaság áldásos működése folytán emelkedett e téren, úgy a jövőben nagyon érdemes már az országos egyesület támogatására is.

És ezt be is bizonyítják a magyar bányászat és kohászat vezérképviselői, a mikor kongresszusukat itt tartják. Azt a kongresszust, melynek két életbevágó tárgya van. Egyik a *minősítési törvényjavaslat* tárgyalása; a másik a selmecbányai *bányászati akadémia* újjászervezése. Az első általános érdekű a magyar bányászatra és kohászatra s annak felvirágozása függ szerencsés elintézésétől. A második különösen ránk is érdeklődéssel bír, mert a pécsi bányásziskolára hívja fel a figyelmet, melyet a város, a Dunagőzhajós Társaság áldozatkésztsége s az országos egyesület hozzájárulása folytán a jövőben bányász-akadémiává kibővíteni mindnyájunk legkedvesebb óhaja!

A fontos tanácskozásokra ideérkező bányászoknak tehát meglesz a szép és lelkesedésre méltó feladatuk. Kísérje e téren tanácskozásaikat a legjobb siker, mely üdvöt és szerencsét hozzon a magyar bányászatra!

Városunk falai között pedig érezzék magukat itthon, mert hiszen Pécs város otthona a magyar bányászatnak, hol ma-

gyaros vendégszeretettel, igaz lelkesedéssel fogadjuk annak képviselőit, tiszta szívből jövő *»Isten hozott«*-tal köszöntve őket és a magyar bányászat jövő felvirágozása érdekében kívánva kedves vendégeinknek:

Jó szerencsét!

Parlamenti diktatura.

Pécs, 1898. szept. 7.

Hatalmas logikával rántotta le a leplet a Ház tegnapi ülésében Apponyi gróf a Bánffy kormány terveiről. Kimutatta, hogy a mikor még most is az osztrák Reichsrath akcióképességével iparkodik áztatni az országgyűlést s a nemzetet s erre támaszkodva nemcsak eleget nem tesz az 1898 : I. t.-c. parancsának az önálló gazdasági berendezés előkészítésével, de minden felvilágosítást megtagad arra nézve, hogy mit szándékozik tenni abban az esetben, ha a kiegyezés parlamenti elfogadása Ausztriában lehetetlennek bizonyulna, a mi-ben kételkedni most már valóságos politikai hülyeség lenne.

Ezzel a haszontalan várakozással, a drága időnek ezzel a bűnös elfecsérlésével nem lehet egyéb célja a kormánynak, mint az utolsó pillanatban olyan kényszerhelyzetbe hozni a parlamentet, hogy más választása ne maradjon, mint meghajolni a kormány akarata előtt, melyet Bánffy már a kormánypárti klubban s tegnap a Házban is hangoztatott: *főntartani a gazdasági közösséget minden áron*, törvény és saját adott szava ellenére is.

Ez a parlamenti diktatura a maga egész meztelenségében; ezt megtörni, a nemzet törvényhozóinak szabad akaratú elhatározását s ezzel az ország érdekeinek és törvényes jogainak érvényesülését biztosítani: az egyesült ellenzék szent kötelessége, s ennek a kötelességnek teljesítésére, a jelek után ítélve, meg is van a jó szándék az ellenzékben.

Csak hogy ennek a közdelemnek a nemzeti közvélemény meghamisításával, a kormány által hatalmi erőszakkal és pénzzel összevásárolt többséggel szemben, a mely

minden iskola részére, rajz- és irószerek, térképek, tanszerek, irkafüzetek, festékek, zsebtentatartók, zsebképek a legjutányosabb áron

Engel Lajos utóda

Blancz József

könyvkereskedésében PÉCSETT, Király-utca az „Arany Hajó” szállodával szemben.

TANKÖNYVEK

nem a választók szabad akaratából, hanem a kormány kegyéből nyerte törvényhozói megbízását, a rendes parlamenti fegyverekkel eredményre kilátása nincsen. Ha a kormány a parlament alakításánál, a választásoknál durva erőszakkal, büns vesztegetéssel keresztül gázolt a parlamentarizmus legelemibb törvényein, eljátszotta ahhoz való jogát, hogy az ellenzék a vele való küzdelemben aggódo gondossággal ügyeljen a parlamenti tárgyalások szabályaira, mikor ezek csak olyan többség iránt parancsolnak tiszteletet, a mely a nemzet valódi többségének szabad elhatározásból eredett kifolyásának tekinthető.

Ez a tisztelet a Bánffy-kormány preterianus csapatait nem illeti meg soha, de különösen nem akkor, a mikor a nemzet százados jogainak kijátszására, létérdekeinek idegen befolyásra való feláldozására akarja felhasználni büns uton szerzett hatalmát.

A most meginduló küzdelem a nemzet önvédelmi harca lesz, abban tehát az ellenzéknek nem szabad sem jobbra, sem balra nézni, nem szabad tovább az országunkra eddig is legtöbb romlást hozott gyáva opportunizmus előtt meghajolnia, hanem a szó teljes értelmében élet-halálharcot kell vívnia ez ellen a kormány és szegődött pártja ellen, mert ez a hatalom birtokában való megmaradása kedvéért az ország törvényes jogait, szabadságát s anyagi létfeltételeit áldozza föl az osztráknak.

Vihar előtt vagyunk s annak elemi erővel kell kitörnie, ha van még politikai jellem s igaz magyar hazafiság az ellenzékben. Mert hasztalan nyulnak glacié-kezttyüvel ehhez a durva zsoldos csapathoz, ez ellen a Schönerer és Wolf-féle hadviselés az egyetlen módszer, a melyet megérdemel s a mely ellenében sikerre vezethet. Mikor egy ország leszentebb politikai jogairól, legéletbevágóbb érdekeiről van szó, nem szabad nézni, hogy mit hazudozik

az ellenség a maga mentségére, hanem megsemmisíteni s örökre ártalmatlanná tenni: önfentartási kötelesség.

Minden eszközt, minden fegyvert vegyenek most igénybe, s ha kell, áldozzák fel az ellenzéki képviselők még egyéni szabadságukat is, de ne hagyják az osztrákmagyar zsoldosoktól megcsufolni, tönkretenni a hazát. Elég volt a szép szó, elég a türelmes lemondásból. Ne ismerjenek kíméletet, hanem gondolják meg, hogy ha Bánffykát most meg nem semmisítik, a magyar állam és alkotmány fog megsemmisülni. Mert ez az utolsó alkalom, hogy törvényes uton és királyi esküvel szentesített jog alapján biztosíthatják nemzetük politikai és gazdasági függetlenségét.

Ne hallgassanak többet még a saját pártjuknak netán ismét „békéltetni“ akaró jezsuitáira sem, hanem legyenek elszánva mindenre és kérlelhetetlenek mint a fátum. Elég gyalázatot szenvedett el már két évtized óta az ellenzék. Szégyen, hogy a mult évben is abbahagyták a nagy szalamlánggal elkezdett obstrukciót; ne essenek újra a hamleti töprengés nyavalyájába, hanem legyenek Kontok, legyenek Rákóczyak, akik meggyőződésükért feláldoztak mindent, de meggyőződésüket semmiért.

Az ország minden jó fiának a szeme, a reménysége van most feléjük irányítva s reméljük, hogy ezuttal nem fogunk bennük csalatkozni s szétrebbentik a parlamenti diktaturát.

H i r e k.

Pécs, 1898. szept. 7.

Elmennek a fecskék.

Elmennek a fecskék, Isten madárkái,
Az enyhe keletre;
Ősz hervasztó szelét nem merik bevárni,
Fáj nekik elmulás ezer jelét látni,
Inkább utra kelnek messzi tengerekre.

ratta. Mert ne higyjük, hogy manapság a szalonokban csak a ledérség uralkodik, a maga körében győzedelmeskedni tud a becsületesség is.

Bozóky Gáspár rendkívül imponált a főváros leány szépeinek, és ő eljárt minden felé, hol kellemesen érezte magát. Végre azután sehova sem ment el. Egy-két leány megtetszett neki és kezdett nősülésre gondolni komolyan és állandóan. Mióta látott leányokat, kik viszont neki imponáltak, szépek, bájosnak, kellemesnek, nőiesnek találta őket, szép külsejükben szép lelket vélt. Azután látta, hogy a szép külső a lélek hibáit van hivatva takarni. Végül pedig a nősülésről lemondva, szomoruan konstatálta, hogy a külső szépség az a hamis csinált máz, mely alatt a lélek undok bünei lappanganak, a kellem a női báj mind hamis képmutatás, mely csalétkül szolgál, olyan férfiak számára, kik kivétel nélkül tisztelni akarnak minden nőt.

Bozóky többször nagyon csalódott, midőn már azt hitte, hogy rátalált arra, kit élete párjaul választhat, megunt a látszat és a csinoságba bujtatott lelki rutság komédiáját s kérte a központból vidékre való kiküldését.

Igy aztán újabb előléptetésénél egyuttal át is helyezték.

Fehér Kamilla atyja közvetlen és egyedüli főnöke volt Bozókyknak, kit, mint fővárosi jövevényt nagy érdeklődéssel s szívélyességgel láttak mindenütt. Ő azonban legszívesebben Fehéréknél időzött. A városban mindenki tudta,

Messzi tengerekre, melyek partjain túl
Örök tavasz ragyog;
Ott csicsereghetnek a sziv ábrándirul,
A miktől a lélek feléled, felvidul
S nélkülük az élet sivár és elhagyott!

Nagy út van előttük. Sokáig bucsuznak,
Csapatokba' szállva;
S a mig neki vágnak a messzi, nagy utnak,
Mint a kik megvalni nehezen tanulnak,
Hányszor lerepülnek a templom tornyára!

Ugyan mit sajnálnak idehaza hagyni,
Vándorutra kelvén?
Mitől olyan nehéz nekik elszakadni?
Miért szeretnének inkább itt maradni,
Hol sárguló levél fekszik az ut mentén?!

Hisz' elmúlt a tavasz; odavan a nyár is
S jön az ős sietve.
A letarolt réten virág nem virágozik,
Mindenütt szomorú, bús hervadás látszik
És csendes lemondás száll be a szivekbe.

Ez a mulandóság, ez, mi marasztalja
S nem engedi őket;
Csapatba verődve ott fenn a magasból
Fecskemadár egyre számlálja, olvassa
A kik itt maradnak, sorban az élöket.

S aztán sorba veszik künn a temetőben
A sirokat rendre,
S hallatszik a szavuk fenn a levegőben,
A mint csicseregnek utra készülöben,
Hogy elinduljanak messzi tengerekre.

S a mint nézem őket, a lelkem megérti,
A miről beszélnek —
Hogy az élők közül kik fogják megérni
S hány uj sirra kell majd ő nekik lenézni,
Viruló tavaszkor majd ha visszatérnek!?

H. I.

Napirend 1898. szeptember 8-án és 9-én.

Naptár: csütörtök, szept. 8. — Róm. kath.: Kisasszony napja. — Prot.: Korbinián. — Görög-kel.: (aug. 27.) Polmén. — Zsidó: Elul 21. — Nap kél 5 óra 13 perckor; nyugszik 6 óra 9 perckor. — Hold kél 10 óra 15 perckor este; nyugszik 2 óra 1 perckor délután. — Pén t e k, szept. 9. — Róm. kath.: Gorgon. — Prot.: Gorgon. — Görög-kel. (aug. 28.) Mózes. — Zsidó: Elul 22. — Nap kél 5 óra 14 perckor; nyugszik 6 óra 7 perckor. — Hold kél 11 óra 12 perckor éjjel; nyugszik 2 óra 45 perckor délután. Hold van 10 órakor este a földtávolban.

hogy Kamilla szemei vannak rá olyan nagy hatással. S különösen a leányok szánakoztak a fiatal emberen. Bezzeg, ha engem szeretne, biz én viszont szeretném, de hisz Kamilla Dugovics Zoltánba szerelmes.

S Fehér Kamillát nem Dugovics Zoltán vezette a székes-egyházba, melynek legkisebb zugát is megtöltötte a kíváncsiak serege. Nézték, lesték a menyasszony arcát és arról akarták leolvasni, hogy szerelemből, vagy pedig kényszerűségből megy Bozókyhoz.

Bozóky pedig vőlegénykorában újra viszhelyeztetését kérte a miniszteriumba és a központban, mely nehezen nélkülözötte a nagy munkaerőt, örömmel látták visszatértét.

Az esküvőjét követő napon azután véglegesen Pestre költözködött a fiatal pár. Ohó ezek Dugovics Zoltán elől szöktek! mondogatták a jour asszonyai és pletykásai.

Pedig tévedtek. Kamilla maga nem akart férjestől Dugovicscsal egy városban lakni, s ő volt az, ki Bozókyt rávette, hogy visszahelyezését kérje s vőlegénye örömet egyezett bele kíváncságába. Hogy is ne! Tettvágya, munkakedve, előrehaladás iránti óhaja visszatért lelkébe s csak ott a miniszterium levegőjében érezte újra jól magát. De Dugovicsról ő mitsem tudott. Nejét olyannak találta, a milyent ő keresett, becsületes, nemes, jószívű leánynak, kitől nem kérdezett semmit és a kitől ha szerettetik az ember, hálát adhat az Istennek.

Egyszer aztán — már félevesi házások

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A férj.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Fehér Kamillát Bozóky Gáspár vette feleségül. És ezt méltán csodálhatta mindenki, mert Fehér Kamillának három éven át a legkomolyabban udvarolt az idősebbik Dugovics fia.

Mi volt az oka, hogy Dugovics elmaradt Fehérék házából s mi volt az oka, hogy elvesztette Kamilla kegyét, azt nem tudni. Azt nem tudták, hogy Kamilla kegyével szerelmét is elvesztette volna. Tény az, hogy félevesre reá Bozóky Gáspár oltárhoz vezette a szép leányt.

Bozóky Gáspár nem rég vetődött a városba. A miniszteriumból előléptetéssel ide helyezték át s neki rendkívül tetszett a kisvárosi élet. Pihenni vágyott s Budapesten erre sem volt ideje. Nem azért, mintha tán ott dolga lett volna több, hanem ismerősei, barátai tolokodtak be mindig hozzá és vitték ideoda, minden felé, hol egy eladó vénecske leány létezett.

A fővárosban elég, hogy valakinek kifogástalan külseje és szemtelen fellépése legyen s már is »szalonképesnek«, elfogadhatónak bizonyul. De Bozóky Gáspár nem tartozott az efajta elfogadható emberek közé. A miniszteriumban tekintélylyé nőtte ki magát eszével és munka-képességével, becsületessége s jelleme pedig előtte minden szalon ajtaját kitá-

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, enyhe idő várható, jelentékeny csapadék nélkül.

Bányász-kongresszus ünnepe: csütörtökön este fél 8 órakor megérkezés; pénteken 9 órakor közgyűlés a városházán; délután 1 órakor bankett a Vigadóban; este 9 órakor kaszinó-estély a Nemzeti Kaszinóban.

— **(Az országos bányászati és kohászati kongresszus)** tagjai holnap hét óra 30 perckor érkeznek meg Pécsre. Félkilenc órakor ismerkedési estély lesz a »Vigadó«-ban. Pénteken reggel 9 órakor tartják közgyűlésüket a városházán gróf *Teleky Géza* elnöklete alatt s délután díszelőadás lesz tiszteletükre a Vigadóban, este 9 órakor pedig estély a Nemzeti Kaszinóban. Szombaton Szabolcsbányára és Bányatelepre rándulnak ki a bányászok s este 8 órakor a színházban díszelőadás lesz. Szinre kerül a »Charlie néjje« című bohózat, mire vonatkozólag *Somogyi Károly* igazgató ma a következő jelentést adta ki: »Színházi jelentés! Van szerencsém Pécs szab. kir. város és vidéke n. é. közönségét tisztelettel értesíteni, miszerint 1898. évi szeptember hó 10-én a színház teljes kivilágítása mellett az országos bányászati és kohászati kongresszus t. tagjainak tiszteletére díszelőadást rendezek a városi színházban. Szinre kerül: Charlie néjje, új angol bohózat. Helyárak: páholy 5 frt, zsölle 0 sor 1 frt 20 kr., zsölle első hat sor 1 frt, zsölle többi sor 80 kr., erkély 1-ső sor 1 frt 20 kr., többi sor 80 kr., emeleti ülőhely 1-ső sor 50 kr., II. és III. sor 40 kr., IV. és V. sor 30 kr., emeleti álló 30 kr. Földszinti álló 50 kr. Diákjegy 30 kr. Jegyek előre válthatók csütörtökön és pénteken délután 3 órától 5 óráig a színház pénztáránál. Az előjegyzési jegyek kiváltandók csütörtökön (8-án) d. u. 3-tól 5 óráig. A múlt évi t. bérlők jegyeik megváltására csütörtök délután 5 óráig intézkedhetnek. Tisztelettel *Somogyi Károly*, a pécsi nemzeti színház igazgatója.«

— **(Zrinyi-ünnepély Szigetvárott.)** Szigetvár ünnepi színtöltött már tegnap

voltak — *Bozóky Gáspár* ép a lánchidon jött át hazafelé a miniszteriumból, hol egy anketten az előadói tisztet töltötte be s találkozott a *Dugovics* leányokkal. Egy-kétszer látta is őket a kies vári korzón, azután meg mély gyászban is voltak, hát megemelte a kalapját.

Azok megállították. Egy-két üdvözlő szó után megkérdezte *Bozóky*, hogy mért is vannak olyan gyászban?

— Hát nem is tudja?
— Nem olvasom a vidéki lapokat.
— Fivérünk meghalt.
— Mikor? Nagy gyász, nagy veszteség örökre. És nekem nem volt szerencsém ismerhetni őt.
— A múlt héten agyonlőtte magát.
— Csak nem, az istenért.
— Bizony, a szerelem halottja ő.
— S kit szeretett?
— Igazán nem tudja ön ezt, *Bozóky*?
— Nem én, hölgyeim.
— Szerelmes volt a maga feleségébe.
— Már az én feleségembe? kérdezte meghökkenve és nagyot nézve a fiatal férj.
— De hát ön semmit sem tud?! *Béla* fivérünk három évig volt komoly udvarlója *Kamillának* és már azt hitte az egész város, hogy a férje is csak ő lehet.

Bozóky nem kérdezett többé már semmit. Némán emelte meg kalapját s csendesen, mintegy lopva elhúzódtott a hölgyektől. Alig volt azonban pár lépésnyire tőlük, futásnak eredt s lihegve rohant haza, haza nejéhez, kinek három évig volt komoly udvarlója Du-

este. A házak föl voltak lobogózva, az ablakok fényesen kivilágítva. Nyolc óra után hős *Zrinyinek* ősi várából hatalmas mozsárlövések hallatszottak, mi közben a *Zrinyi-szobor* ki lett világítva és a város által megkoszorúva. A »Pécsi Műkedvelők Egyesülete« rázendített ekkor a »Hymnus«-ra és koszorút tettek le a szoborra. Az összegyűlt nagy számú közönség ekkor várta a szokásos ünnepi szónokot, de az bizony csak nem mutatkozott és így a publikum megemelve a sok várást, széteszlott, a nélkül, hogy tudta volna, hol késik a szónok az éji homályban. Az Olvasó Egyletben a műkedvelők egyesülete szindarabot adott elő és vig táncolás közben mulattak a jelenlevők reggelig.

— **(Új plebános.)** Az üresedésben levő bogdásai plebánosi állásra a káptalan, mint kegyúr, *Sirisaka Ignác*ot ajánlotta ki nevezésre, minek következtében erre az állásra ki is neveztetett s legközelebb el fogja új állását foglalni.

— **(Névmagyarosítás.)** *Fischer Sándor*, szigetvári illetőségű, ugyanottani lakos, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel Halászra magyarosította.

— **(Segítség a jégkárosultaknak.)** A dunántúli orsz. képviselők tudvalevőleg mozgalmat indítottak a jégkárosultak felsegélyezése iránt. Eddig 7258 forint gyűlt össze a mozgalom folytán, mely összeghez a többek között adakoztak: *Hetyey Sámuel*, pécsi püspök, 100 frtot, a mohácsi takarékpénztár 10 frtot és a tolnai takarékpénztár 5 frtot.

— **(Sikkasztó könyvelő.)** Kaposvárnak is meg van most a maga szenzációja. Egyébről sem beszélnek most ott, mint *Palotai Mór*nak, a Kaposvári Takarékpénztár-részvénytársaság könyvelőjének sikkasztásáról. *Palotai* ezenkívül számos magánfélt is megkárosított s körülbelül egy héttel ezelőtt eltűnt. Kis fizetése dacára (1500 forintja volt) sem akart *Palotai* igazgatójának háta mögött maradni. A bizalom, melynek a könyvelő részese volt

govics Béla, a ki neje miatt egy hét előtt agyon is lőtte magát.

Neje nem volt otthon. S *Bozóky* tudni akart mindent. Nem a féltékenység bántotta, becsületében érezte tönkre silányítva magát.

— Ez a nő, ki szeret és kit szeretek, hazudott; ez a nő, ki életem párja, eltitkolta előttem, hogy valaha mást szeretett s más szerette, eltitkolta, hogy az azután a halálban keresett orvoslást. Ez az asszony szereti őt, de hiszékenységében rútul megcsalta.

De azért *Bozóky Gáspár* nem nyult semmihez. Ott volt a kis íróasztal, melynek fiókjai nyitva voltak. Megtudhatott volna mindent s ő nem akart lopva tudni semmit.

Hazajött *Kamilla*. *Bozóky Gáspár* komolyan, mereven nézett maga elé s az asszony rögtön kitalálta, hogy baj van. *Bozóky Gáspár* így sohasem szokott nézni.

— Tehát tudod, kiáltá kétségbeesetten a fiatal asszony.

— Tudom, mondá szomorúan, szemrehányás nélkül a férfi.

— *Gáspár* bocsáss meg.

Bozóky ijedten szökött fel.

— Talán szükséged van bocsánatomra? Az istenért, ne mond ilyet; hallgass, ha eddig hallgattál, ne szólj, ha félév előtt nem tudtál beszélni. Jól van, rendben van minden, tudom, hogy szeretsz, nem nézem, nem tekintem a multat.

S *Bozóky Gáspár* nem szólt volna többet. Magában hordta volna a rettenetes kételyt, hogy nejét nemcsak szerethette az a férfi,

minden oldalról, tette egyedül lehetővé, hogy most Amerika felé vitorlázzik. Hogy mekkora az összeg, a melylyel a takarékpénztárt és a magánosokat megkárosította, azt csak a még hetekig tartó vizsgálat fogja kideríteni. A módját a pénzszerzésnek pompásan tudta *Palotai* megválogatni. A városban mindenki ismerte és bizott benne. Megtörtént, hogy az utcán megszólította egy kereskedő:

— Itt van egy váltó, cserélje ki vele a lejárt háromezer forintos váltót a takarékpénztárban. Itt van a törlesztésre is.

Palotai az új váltót is leszámítottatta s a pénzt megtartotta magának. Ilyen eset hamarosan vagy négy tudódott ki. A legkisebb váltóösszeg hétszáz forint volt, a melylyel kivételesen nem kereskedőt, hanem egy kaposvári gavallért csapott be. Volt egyszerűbb pénzszerzési módja is *Palotainak*. Lopott. A postával érkező pénzesleveleket szépen elsikkasztotta, ha szerét tehette. Az ily módon szerzett pénz is több ezer forint. Beszélnek ügyesen elhelyezett hamis váltókról és egyéb pénz-manipulációkról, a melyekre szintén csak most jöttek rá. *Palotai* távozása előtt három napi szabadságot kért s meg is kapta. Azóta sem látták *Kaposvárott*. S vele együtt tűnt el a városból családja is. Az ellopott pénzeslevelek hiánya már távollétének harmadik napján feltűnt és lassankint rájöttek egyéb visszaéléseire is. A károsszeget a beavatottak legalább is harmincezer frtra teszik.

— **(Installáció Kisasszonyfán.)** Az új kisasszonyfai plebánosnak, *Zsulyevits Márton*nak, ünnepélyes installációja holnap lesz *Kisasszonyfán*. Pécsről *Károly Ignác* apátplebános és *Magenheim József* belvárosi plebános fognak kimenni az installációra, a melynél az egyházi szertartásokat *Károly Ignác* apátplebános fogja végezni.

— **(Felgyújtott kazal.)** *Balázs György* és *Balázs Ferenc*, dunaföldvári lakosok a napokban elbocsájtották egyik cselédjüket, *Kovács Jánost*. A rákövetkező éjjel aztán

hanem birhatta is. Ölelte mint ő, csokolta, mint ő csokolja. S nem akarta mégsem tudni a valót. De az asszony megmondta.

— Igen, szükségem van a bocsánatodra, *Bozóky* felszökött helyéről.

— Akkor . . . nem birta kimondani.

Akkor? kérdezte kétségbeesetten a nő.

— Akkor takarodj innen!

Kamilla a kijárási felé indult. Ott megállt s így szóló zokogó hangon:

— Csak még azt akarom mondani

Gáspár, hogy tudom, megérdemlem sorsomat.

De elég erős vagyok, fél éve készültem hozzá.

Tudtam, hogy ez lesz a vége. Pedig megmondhattam volna s akkor talán meg is bocsátottál volna, hogy én három évig szerettem ezt az embert, ki azonban még kezemet sem érintette meg soha. De szégyeltem, hogy alantabb álló, a lábado porához nem férő embert szeretni tudtam. De sohasem éreztettem vele, hogy szerettem; megtűrtem, annyi az egész . . . .

Bozóky csak annyit értett e beszédből,

hogy neje ártatlan, tiszta ettől az embertől

— felugrott székeről s oda rohant az asszonyhoz, térdre borult előtte s így szóló:

— Hirtelen voltam, meggondolatlan és

durva, drága, anyagi *Kamillám*! Oh bocsáss meg.

Csak forró csók volt reá a válasz.

Oh ezek nem szorultak egymás bocsánatára, mindketten jók, mindketten szerették egymást: s mikor most egymás karjaiban voltak, az asszony szeméi előtt átkozólag nem tűnhetett fel *Dugovics* eltorzult képe . . .

Szoboszlai.

lángba borult egy kazal szalmájuk a földjükön, mely porrá is égett. A gyanu mindjárt az elbocsájtott cselédre irányult, hogy ő gyújtotta fel a kazalt, boszúból, a mért elbocsájtották. A gyujtogatás gyanuja miatt el is fogták Kovács Jánost s most folytatják ellene a vizsgálatot.

— **(Eltűnt pénzügyi fogalmazó.)** Fáy Loránd a szegzárdi pénzügyigazgatóság fogalmazója nemrég elmaradt a hivatalából s azóta nem jelentkezett. A pénzügyigazgatóság most a hivatalos lapban a következő felhívást tette közzé:

Felhívás.

21700/898. Fáy Loránd ur, pénzügyi fogalmazó felhivatik, hogy ezen felhívásnak harmadszori megjelenése után 48 óra alatt a szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél annyival inkább jelentkezék, mert ellenesetben állásáról lemondottnak fog tekintetni. Szegzárdon, 1898. évi augusztus 30-án. Magyar királyi pénzügyigazgatóság.

— **(Haza hozták.)** Kecskeméthy József cipésznek a napokban megszökött egyik inasa. A rác születésű gyerek már három éve inaskodott az üzletben s most megúván a mesterségét, megszökött. Gazdája bejelentette az esetet a rendőrségnél s az a szökevényinas körözését elrendelvé, a csendőrök a szökevényt Ráctóttós mellett tegnap este elfogták s az éjjel haza is hozták gazdájához.

— **(Megtámadott gépész.)** Kácsfaluban véres eset történt a napokban. Heibler Márton mezei munkás munka közben összeveszett Halász József, mohácsi gépészszel. A gépész valami hanyagság miatt rendreütött Heibler-t, a ki erre dühében vasvillával támadt Halászra. A megtámadott gépész szerencsére félreugrott támadója elől s így nem érthette a szúrás, melyet feléje tett a boszút szomjazó ember. Másodszor azonban már megsebesítette a menekülő gépészt, a kinek jobb karját szúrta keresztül a vasvillával. Erre a többi munkások közbevetették magukat s így menekülhetett meg támadója elől a megsebesített gépész, a ki feljelentette a vasvillás munkást a bíróságnál.

— **(Ismeretlen tolvajok.)** Német-széken egyszerre három betörést is követtek el eddig még ismeretlen tolvajok. Schneider Jánostól — kinek házába az ablakon át másztak be — egy kétcsövű fegyvert, Knapp József lakásából pedig egy ezüst órát loptak el. Végül Major Pál házában is látogatást tettek, onnan azonban csak ruhanemüket tudtak elvinni. Az ismeretlen tolvajok kilétét még eddig nem tudták kideríteni.

— **(Elsikkasztott sertések.)** Flachsits József, mágocsi lakosnak, kint a mezőn Pleiser Mihály és Banó Mihály nevű kanászok őrizték a sertésfalkáját. A napokban négy sertés eltűnt a falkából és a kanászok azt jelentették a tulajdonosnak, hogy a négy sertést ellopták. A vizsgálat során azonban kitűnt, hogy a sertéseket maguk a kanászok sikkasztották el, eladván azokat kilencven forintért egy hentesnek. A sikkasztó kanászokat majd a bíróság fogja tettükért kérdőre vonni.

— **(Megvert ember.)** Kővágószőlőn Pusztai Sándor, ottani lakos összeveszett az utcán Kasza Mihály cserkúti lakossal. Előbb csak szóval folyt a veszekedés, de Pusztai

nemsokára annyira haragra gerjedt, hogy birkokra ment Kaszával és azt földretepervén, ott addig verte, míg el nem vesztette az eszméletét. A segítségre jött emberek locsolták fel vízzel az elalélt Kasza Mihályt, a ki feljelentette az esetet a bíróságnál.

— **(A régi bélyegek.)** A pénzügyminiszter tudvalevőleg új okmánybélyegeket hozott forgalomba, melyek sokkal tetszetősebbek, mint a régié. Akinek van régi bélyege, még e hónapban szolgáltatassa be az adóhivatalhoz, mert csak szeptember végeig fogadják el azokat. Azontul értéküket veszítik.

— **(A „Néptanoda“ újabb kitüntetése.)** Mult hó 28-án tartotta a Bács-Bodrogmegyei tanítóegylet 25 éves jubiláris közgyűlését Szabadkán. Ez alkalommal kiváló kitüntetésben részesült Schneider István főügyelő-igazgató, ki a pécsi „Néptanoda“ című tanügyi szaklapjában 30 év óta lankadatlan buzgalommal küzd a szabad tanügyi eszmék megvalósításáért. Ez érdemeiért a Bács-Bodrogmegyei tanítóegylet tiszteletbeli tagul választotta Schneider Istvánt. Ugyanez alkalommal megválasztották még tiszteletbeli tagokul: Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, Zsilinszky Mihály államtitkár, Axamethy Lajos min. tanácsos, Péterffy Sándor kép. ig., Czirfusz F. nyug. tanf., Gräff Nikár kir. tanf. és Radics Jakab szabadkai néptanító.

— **(Elzüllött élet.)** Kupa Kálmán nevű elzüllött egyént fogtak el Tamási községben a napokban. Az elfogott egyén Frank Albert udvarára lopózott be és onnan egyéb elvihető tárgy híján lát akart lopni. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy Budapestről való és ott régebben magánhivatalnok volt. Azonban állását elvesztette és végre már kenyere sem volt. Ekkor nekiindult a vidéknek, de sehol sem tudott foglalkozást találni. Így züllött el, folyton kóborolva és koldulva, míg végre az éhség lopásra vitte.

— **(Kisasszony napja.)** Holnap (csütörtökön) üli a katolikus egyház Mária születésnapját, melyet mi magyarok Kisasszony-napjának nevezünk. Ez az ünnep még az ötödik században jött szokásba. Az egész katolikus egyházra első Szergiusz pápa terjesztette ki. A Kisasszony-napja utáni vasárnapon Mária névnapját ülik a katolikusok. Ezt az ünnepet pedig 1684-ben XI. Ince pápa terjesztette ki az egész egyházra. Holnap templomainkban is fényes istentiszteletekkel ülik meg Kisasszony-napját. A székesegyházban 9 órakor lesz ünnepies mise, melyet a megyéspüspök fog pontifikálni.

— **(Az ügétők királya.)** Berlinben most mutatták be az ön-ügető lovat, amely kocsis és kocsi nélkül futja meg a maga versenyét. A ritka állat, amely az amerikai dreszsúra tökéletességének bebizonyítására vállalkozott, a Golden Ring nevet viseli. Amerikában ez már nem szokatlan dolog. Igaz, hogy a ló nem minden vonakodás nélkül oldotta meg földadatát, kétszer is kitört, mielőtt komolyan nekivágott volna a munkának, de aztán starttól a célig kifogástalan trappban ment, még pedig a lehető leggyorsabb iramban. Nem kell nagy fantázia annak az elképzeléséhez, hogy a közel jövőben már loversenyeket is szokék nélkül fognak tartani és akkor bizonyára nem lesznek többé „gyanus lovaglások.“

— **(A bolygó Andrée.)** Hányszor találták már meg és hányszor költötték halál hírére az elszánt tudósok, mióta elhagyta hazáját és a halál torkába rohant, hogy tapasztalatokat gyűjtsön az emberiség hasznára. Csak nemrég az a hír terjedt el, hogy a Spitzbergákon elfogták egy galambját, amelynek szárnyára kis levélke volt erősítve, azzal a hírrel, hogy Andrée elérte az északi sarkot és semmi baja sincs. Csakhogy ez a hír is rövid életű volt s az öröm, amelyet az egész világon okozott, hamar szétfoszott. Most megint azt hiszik, hogy nyomában vannak a halállal dacoló embernek. Winnipegből Londonba érkezett indiánok azt beszélnek, az eszkimók között az a hír járja, hogy a Hudson-öböl mellett fehér emberek is élnek, akik az égből szállottak le. Meglehet, hogy ezek a fehérek Audré és emberei, ámbar sokkal valószínűbb, hogy az idealista tudósok nem szálltak le az égből, hanem már régen fölröppentek.

— **(A vetélytársak.)** Vetélytársak voltak Piskón Varga Lajos, Benke János és Bódi Lajos. Mindhárman egy leányt szerettek, de mivel a leány csak egyet szerethetett hármuk közül, kettőnek hoppon kellett maradnia. Benke János és Bódi Lajos voltak a hoppon maradt vetélytársak, a kik e miatt boszút esküdtek Varga Lajos ellen. E boszujokat most végre is hajtották, a mennyiben meglesték az utcán egyik este és véresre verték. A boszúálló vetélytársakat feljelentette a megvert leány a bíróságnál, a hol megindították ellenük a vizsgálatot.

— **(Tolvaj utitárs.)** Bayer Mihály, torontálmegeyi, csömei lakos Siklósra érkezvén, ott hozzácsatlakozott Borcsán Papp Sándor nevű egyén és bekísérte a községbe. Ott még a korcsmában is vele volt s csak egy pár pohár sör elfogyasztása után vált el tőle. Bayer Mihály csak ekkor vette észre, hogy a barátságos idegen kilopta a zsebéből az óráját. Si-etett erről a csendőröket értesíteni, kik a tolvajt csakhamar el is fogták s most a börtönben hűsöl.

— **(Tüzek.)** Fechter József, apatini lakosnak a Mucina-pusztán levő birtokán nagy tűz volt. Az asztagok közt támadt a tűz, a melyet nem bírtak lokalizálni, úgy, hogy az az összes asztagot felemésztette s így kétezer forint körüli kárt okozott. — Hercegmárokon Matinovics Sztipó háza kigyuladt és a tűz a házról a szomszédok épületeire is áthatott s mintegy kétezer forint kárt okozott, elpusztítván négy gazdának a házeit. — Nagyszokoliban Kis József birtokán volt asztagtűz, a mely azonban csak kevés kárt okozott. Mindeme tüzek keletkezésének okát a vizsgálat nem tudta kipuhatolni s így a tüzek oka ismeretlen marad.

— **(Tartuffe eredeti alakja.)** Poilpot páris festő a napokban egy templomromot vásárolt a Szajnaparti Croissyben, mely Grenouillére ösmert kiránduló hely közelében fekszik. Poilpot a régi falak között régiségek után ásatott és régi kincsek helyett Moliere három kortársának csontvázát fedezte fel, kikről a nagy költő Tartuffe vigjátékának három legnevezetesebb alakját megalkotta. A Tartuffe-beli Orgont valtaképen François de Patrocle-nek hívták, ki osztrák Anna francia királynőnek volt lovászmestere, míg neje, Elmira, a királynő

főkomornájának leánya volt. A Patrocle-házaspár alapította a templomot, melyben most a jámbornak épen nem mondható Poilpot állította fel műtermét. E templomban ismerkedett meg Patrocle asszony 1655-ben, a mikor már több gyermek anyja volt, egy Charvy nevű kalandvágyó pappal, kinek kenetteljes szavaitól az eddig példás magaviseletű asszony annyira elkábult, hogy hűtlen lett férjéhez és a bűnös viszonyt mindaddig folytatta, a míg a botrány napvilágra nem jött. Ekkor Mazarin bibornok, kinek erkölcsi feslettsége eléggé nevezetes volt, a csábítót máshova helyezte el. Ez a meglehetősen mindennapi történet inspirálta Moliéret világhírű vigjátékának megírására.

— **(Megszökött a helyéről.)** Hollos János, moóri illetőségű asztaloslegény legutóbb *Schifferer* András, andocsi asztalosmesternél volt munkában. Ugy látszik azonban hogy a munka nem igen tetszett neki, mert alig pár nap mulva hült helyét találták. Minden szó nélkül ott hagyta a gazdáját; emlékül azonban elvitt tőle egy egész pakra való asztalos-szerszámot. A megszökött legényt feljelentette a káros lopás miatt a bíróságnál s most körözik a tolvajjá lett asztalossegédet.

— **(Rejtelmes égi fény.)** Sötét, holdtalan éjszaka titokteljes fénykup látható most a nyugati égboltozaton. Halványan dereng felénk a gyöngye, piramisalaku világosság, a melyről emberfia nem tudja még, hogy volta-képen micsoda. A tudósok állatövi fénynek nevezik és azt mondják, hogy a fénykup még folytatódik az égen és leér egészen a szem-

határ keleti széléig. Csillagvizsgálóüvegen semmi olyast nem látni, a mit szabad szemmel észre ne lehetne venni, a szinképelemző műszer azonban meglepő dolgokat árul el erről a rejtelmes tüneményről. E szerint a világűrben szétzuzódott apró testecskék visszaverik a nap fényét és ez okozná az állatövi fényt. Nem lehetetlen, hogy a földet is óriás meteorgyűrű övezi ép úgy, mint a Szaturnusz bolygót és ez a gyűrű mutatkozik minálunk leginkább napéjegyenkor szép fénykup alakjában. Mások azt mondják, hogy nem a földet, hanem a napot fogja át a fényes gyűrű és ez a föltevés sokkal valószínűbb, mint az előbbi. Azt is állították már, hogy az állatövi fény magnetikus, mint az északi fény és a földön keletkezik. Kimutatták azonban, hogy az északi fényhez semmi köze sincs ennek a jelenségnek. Legvalószínűbb föltevés az, hogy az állatövi fény mintegy folytatása a nap sugárzó glóriájának, a koronának, annak a gyöngyszínű fénynek, a mely csak napfogyatkozás-kor látható. Különös még az is, hogy az állatövi fényt, bár a forró égővben néha erősebb, mint a tejut fénye, csak a XVII. században vették először észre. Vagy talán akkor keletkezett volna a titokteljes fény?

— **(Világító házzámok.)** A legtöbb nagyvárosban sokszor érzett hiány az, hogy olyan helyeken, ahol a gázlámpák fénye nem vetődik épen a kapu felé, a házzámokat éjjel a legjobb szemű ember sem látja. Sok mindenfélét megpróbáltak, hogy ezen a bajon segítsenek, de nem sokra mentek vele. Péter-

váron azonban most világító házzámokat alkalmaznak, amelyekben a szám már messziről meglátszik. A házon két pléhtáblácskát alkalmaznak, amelyekbe be van vágva a házzám, úgy, hogy ezek a táblácskák a mögöttük levő fallal háromszöget képeznek. Köztük egy kis gázláng ég, a kivágott számok mögött pedig színes üveg van. Az ilyen házzámoknak igen nagy előnye az, hogy azok a legnagyobb sötétségben is már messziről feltűnnek.

— **Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt pénteken este jelenik meg.**

Sportvilág. *Schönwald Imre* városunk elsőrangú ékszerésze mint értesülünk, gyárában most clubérmek előállítására gépet állít fel és elfogadja még a legcomplicáltabb érmek és jelvények elkészítését is tetemesen olcsóbban mint bármely nagyvárosi gyáros, melyek mindazonáltal a legszebb kivitelről tanuskodnak. A Schönwald cég kiterjedt összeköttetései folytán már most városunk klubjain kívül a legtöbb hazai, sőt több külföldi sportegylet szállítását is megkapta. Miért is igaz szívből üdvözljük, mint ilyen az országban az első e hazai műipar terjesztésén fáradozó törekvő iparost. Ezzel kapcsolatban raktárát mindennemű remek versenydijakkal látta el, melyeknek egyes darabjai nevezett cég fényesen berendezett kirakatai egyikében diszelegnek.

Oraraktárát is nevezett cég mindennemű zseb és szobaóra specialitásokban tetemesen gyarapította, ezek közül megemlítjük az önmagától ütő remek szép kiviteű aranyzsebórát, melyek egész fél, valamint negyedórát bámulatos pontossággal ütnek, továbbá meg-

lángba borult egy kazal szalmájuk a földjükön, mely porrá is égett. A gyanu mindjárt az elbocsájtott cselédre irányult, hogy ő gyújtotta fel a kazalt, boszuból, a mért elbocsájtották. A gyujtogatás gyanuja miatt el is fogták Kovács Jánost s most folytatják ellene a vizsgálatot.

— **(Eltűnt pénzügyi fogalmazó.)** Fáy Loránd a szegzárdi pénzügyigazgatóság fogalmazója nemrég elmaradt a hivatalából s azóta nem jelentkezett. A pénzügyigazgatóság most a hivatalos lapban a következő felhívást tette közzé:

Felhívás.

21700/898. Fáy Loránd ur, pénzügyi fogalmazó felhivatik, hogy ezen felhívásnak harmadszori megjelenése után 48 óra alatt a szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél annyival inkább jelentkezék, mert ellenesetben állásáról lemondottnak fog tekintetni. Szegzárdon, 1898. évi augusztus 30-án. Magyar királyi pénzügyigazgatóság.

— **(Haza hozták.)** Kecskeméthy József cipésznek a napokban megszökött egyik inasa. A rác születésű gyerek már három éve inaskodott az üzletben s most megúván a mesterségét, megszökött. Gazdája bejelentette az esetet a rendőrségnél s az a szökevényinas körözését elrendelvé, a csendőrök a szökevényt Ráctóttós mellett tegnap este elfogták s az éjjel haza is hozták gazdájához.

— **(Megtámadott gépész.)** Kácsfaluban véres eset történt a napokban. Heibler Márton mezei munkás munka közben összeveszett Halász József, mohácsi gépészszel. A gépész valami hanyagság miatt rendreütött Heibler-t, a ki erre dühében vasvillával támadt Halászra. A megtámadott gépész szerencsére félreugrott támadója elől s így nem érthette a szúrás, melyet feléje tett a boszut szomjazó ember. Másodszor azonban már megsebesítette a menekülő gépészt, a kinek jobb karját szúrta keresztül a vasvillával. Erre a többi munkások közbevetették magukat s így menekülhetett meg támadója elől a megsebesített gépész, a ki feljelentette a vasvillás munkást a bíróságnál.

— **(Ismeretlen tolvajok.)** Német-széken egyszerre három betörést is követtek el eddig még ismeretlen tolvajok. Schneider Jánostól — kinek házába az ablakon át másztak be — egy kétsövű fegyvert, Knapp József lakásából pedig egy ezüst órát loptak el. Végül Major Pál házában is látogatást tettek, onnan azonban csak ruhanemüket tudtak elvinni. Az ismeretlen tolvajok kilétét még eddig nem tudták kideríteni.

— **(Elsikkasztott sertések.)** Flaschits József, mágoosi lakosnak, kint a mezőn Pleiser Mihály és Banó Mihály nevű kanászok őrizték a sertésfalkáját. A napokban négy sertés eltűnt a falkából és a kanászok azt jelentették a tulajdonosnak, hogy a négy sertést ellopták. A vizsgálat során azonban kitűnt, hogy a sertéseket maguk a kanászok sikkasztották el, eladván azokat kilencven forintért egy hentesnek. A sikkasztó kanászokat majd a bíróság fogja tettükért kérdőre vonni.

— **(Megvert ember.)** Kővágószőlőn Pusztai Sándor, ottani lakos összeveszett az utcán Kasza Mihály cserkúti lakossal. Előbb csak szóval folyt a veszekedés, de Pusztai

nemsokára annyira haragra gerjedt, hogy birokra ment Kaszával és azt földretepervén, ott addig verte, míg el nem vesztette az eszméletét. A segítségre jött emberek locsolták fel vízzel az elalélt Kasza Mihályt, a ki feljelentette az esetet a bíróságnál.

— **(A régi bélyegek.)** A pénzügyminiszter tudvalevőleg új okmánybélyegeket hozott forgalomba, melyek sokkal tetszetősebbek, mint a régiek. Akinek van régi bélyege, még e hónapban szolgáltatassa be az adóhivatalhoz, mert csak szeptember végeig fogadják el azokat. Azontul értéküket veszítik.

— **(A „Néptanoda“ újabb kitüntetése.)** Mult hó 28-án tartotta a »Bács-Bodrogmegyei tanítóegylet« 25 éves jubiláris közgyűlését Szabadkán. Ez alkalommal kiváló kitüntetésben részesült Schneider István főügyelő-igazgató, ki a pécsi »Néptanoda« című tanügyi szaklapjában 30 év óta lankadatlan buzgalommal küzd a szabad tanügyi eszmék megvalósításáért. Ez érdemeiért a »Bács-Bodrogmegyei tanítóegylet« tiszteletbeli tagul választotta Schneider Istvánt. Ugyanez alkalommal megválasztották még tiszteletbeli tagokul: Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, Zsilinszky Mihály államtitkár, Axamethy Lajos min. tanácsos, Péterffy Sándor kép. ig., Czirfusz F. nyug. tanf., Gräff Nikár kir. tanf. és Radics Jakab szabadkai néptanító.

— **(Elzüllött élet.)** Kupa Kálmán nevű elzüllött egyént fogtak el Tamási községben a napokban. Az elfogott egyén Frank Albert udvarára lopózott be és onnan egyéb elvihető tárgy hijján lát akart lopni. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy Budapestről való és ott régebben magánhivatalnok volt. Azonban állását elvesztette és végre már kenyere sem volt. Ekkor nekiindult a vidéknek, de sehol sem tudott foglalkozást találni. Így züllött el, folyton kóborolva és koldulva, míg végre az éhség lopásra vitte.

— **(Kisasszony napja.)** Holnap (csütörtökön) üli a katolikus egyház Mária születésnapját, melyet mi magyarok Kisasszony-napjának nevezünk. Ez az ünnep még az ötödik században jött szokásba. Az egész katolikus egyházra első Szergiusz pápa terjesztette ki. A Kisasszony-napja utáni vasárnapon Mária névnapját ülik a katolikusok. Ezt az ünnepet pedig 1684-ben XI. Ince pápa terjesztette ki az egész egyházra. Holnap templomainkban is fényes istentiszteletekkel ülik meg Kisasszony-napját. A székesegyházban 9 órakor lesz ünnepies mise, melyet a megyéspüspök fog pontifikálni.

— **(Az ügetők királya.)** Berlinben most mutatták be az ön-ügető lovat, amely kocsis és koci nélkül futja meg a maga versenyét. A ritka állat, amely az amerikai dresszura tökéletességének bebizonyítására vállalkozott, a Golden Ring nevet viseli. Amerikában ez már nem szokatlan dolog. Igaz, hogy a ló nem minden vonakodás nélkül oldotta meg föladatát, kétszer is kitört, mielőtt komolyan nekivágott volna a munkának, de aztán starttól a célig kifogástalan trappban ment, még pedig a lehető leggyorsabb iramban. Nem kell nagy fantázia annak az elképzeléséhez, hogy a közel jövőben már löversenyeket is szokék nélkül fognak tartani és akkor bizonyára nem lesznek többé »gyanus lovaglások«.

— **(A bolygó Andrée.)** Hányszor találták már meg és hányszor költötték halál hírért az elszánt tudósok, mióta elhagyta hazáját és a halál torkába rohant, hogy tapasztalatokat gyűjtsön az emberiség hasznára. Csak nemrég az a hír terjedt el, hogy a Spitzbergákon elfogták egy galambját, amelynek szárnyára kis levélke volt erősítve, azzal a hirrel, hogy Andrée elérte az északi sarkot és semmi baja sincs. Csakhogy ez a hír is rövid életű volt s az öröm, amelyet az egész világon okozott, hamar szétfoszlott. Most megint azt hiszik, hogy nyomában vannak a halállal dacoló embernek. Winnipegből Londonba érkezett indiánok azt beszélnek, az eszkimók között az a hír járja, hogy a Hudson-öböl mellett fehér emberek is élnek, akik az égből szállottak le. Meglehet, hogy ezek a fehérek Audré és emberei, ámbár sokkal valószínűbb, hogy az idealista tudósok nem szálltak le az égből, hanem már régen fölröppentek.

— **(A vetélytársak.)** Vetélytársak voltak Piskón Varga Lajos, Benke János és Bódi Lajos. Mindahárman egy leányt szerettek, de mivel a leány csak egyet szerethetett hármuk közül, kettőnek hoppon kellett maradnia. Benke János és Bódi Lajos voltak a hoppon maradt vetélytársak, a kik e miatt boszut esküdtek Varga Lajos ellen. E boszujokat most végre is hajtották, a mennyiben meglesték az utcán egyik este és véresre verték. A boszúálló vetélytársakat feljelentette a megvert leány a bíróságnál, a hol megindították ellenük a vizsgálatot.

— **(Tolvaj utitárs.)** Bayer Mihály, torontálmezei, csömei lakos Siklóra érkezvén, ott hozzácsatlakozott Borcsán Papp Sándor nevű egyén és bekísérte a községbe. Ott még a korcsmában is vele volt s csak egy pár pohár sör elfogyasztása után vált el tőle. Bayer Mihály csak ekkor vette észre, hogy a barátságos idegen kilopta a zsebéből az óráját. Sietett erről a csendőröket értesíteni, kik a tolvajt csakhamar el is fogták s most a börtönben hűsöl.

— **(Tüzek.)** Fechter József, apatini lakosnak a Mucina-pusztán levő birtokán nagy tűz volt. Az asztagok közt támadt a tűz, a melyet nem bírtak lokalizálni, úgy, hogy az az összes asztagot felemésztette s így kétezer forint körüli kárt okozott. — Hercegmárokon Matinovics Sztipó háza kigyuladt és a tűz a házról a szomszédok épületeire is áthatott s mintegy kétezer forint kárt okozott, elpusztítván négy gazdának a házeit. — Nagyszokolyban Kis József birtokán volt asztagtűz, a mely azonban csak kevés kárt okozott. Mindeme tüzek keletkezésének okát a vizsgálat nem tudta kipuhatólni s így a tüzek oka ismeretlen marad.

— **(Tartuffe eredeti alakja.)** Poilpot páris festő a napokban egy templomromot vásárolt a Szajnaparti Croissyben, mely Grenouillére ösmert kiránduló hely közelében fekszik. Poilpot a régi falak között régiségek után ásatott és régi kincsek helyett Moliere három kortársának csontvázát fedezte fel, kikről a nagy költő Tartuffe vigjátékának három legnevezetesebb alakját megalkotta. A Tartuffe-beli Orgont valtaképen François de Patrocle-nek hívták, ki osztrák Anna francia királynőnek volt lovászmestere, míg neje, Elmira, a királynő

főkomornájának leánya volt. A Patrocle-házaspár alapította a templomot, melyben most a jámbornak épen nem mondható Poilpot állította fel műtermét. E templomban ismerkedett meg Patrocle asszony 1655-ben, a mikor már több gyermek anyja volt, egy Charvy nevű kalandvágyó pappal, kinek kenetteljes szavaitól az eddig példás magaviseletű asszony annyira elkábult, hogy hűtlen lett férjéhez és a bűnös viszonyt mindaddig folytatta, a míg a botrány napvilágra nem jött. Ekkor Mazarin bibornok, kinek erkölcsi feslettsége eléggé nevezetes volt, a csábitót máshova helyezte el. Ez a meglehetősen mindennapi történet inspirálta Moliéret világhírű vigjátékának megírására.

— **(Megszökött a helyéről.)** Hollos János, moóri illetőségű asztaloslegény legutóbb *Schifferer* András, andocsi asztalosmesternél volt munkában. Ugy látszik azonban hogy a munka nem igen tetszett neki, mert alig pár nap mulva hűlt helyét találták. Minden szó nélkül ott hagyta a gazdáját; emlékül azonban elvitt tőle egy egész pakra való asztalos-szerszámot. A megszökött legényt feljelentette a káros lopás miatt a bíróságnál s most körözik a tolvajjá lett asztalossegédet.

— **(Rejtelmes égi fény.)** Sötét, holdtalan éjszaka titokteljes fénykup látható most a nyugati égboltozaton. Halványan dereng felénk a gyöngge, piramisalaku világosság, a melyről emberfia nem tudja még, hogy volta-képen micsoda. A tudósok állatövi fénynek nevezik és azt mondják, hogy a fénykup még folytatódik az égen és leér egészen a szem-

határ keleti széléig. Csillagvizsgálóüvegen semmi olyast nem látni, a mit szabad szemmel észre ne lehetne venni, a szinképelemző műszer azonban meglepő dolgokat árul el erről a rejtelmes tüneményről. E szerint a világűrben szétzuzódott apró testecskék visszaverik a nap fényét és ez okozná az állatövi fényt. Nem lehetetlen, hogy a földet is óriás meteorgyűrű övezi ép úgy, mint a Szaturnusz bolygót és ez a gyűrű mutatkozik minálunk leginkább napéjegyenkor szép fénykup alakjában. Mások azt mondják, hogy nem a földet, hanem a napot fogja át a fényes gyűrű és ez a föltevés sokkal valószínűbb, mint az előbbi. Azt is állították már, hogy az állatövi fény magnetikus, mint az északi fény és a földön keletkezik. Kimutatták azonban, hogy az északi fényhez semmi köze sincs ennek a jelenségnek. Legvalószínűbb föltevés az, hogy az állatövi fény mintegy folytatása a nap sugárzó glóriájának, a koronának, annak a gyöngyszínű fénynek, a mely csak napfogyatkozás-kor látható. Különös még az is, hogy az állatövi fényt, bár a forró égővben néha erősebb, mint a tejut fénye, csak a XVII. században vették először észre. Vagy talán akkor keletkezett volna a titokteljes fény?

— **(Világító házzámok.)** A legtöbb nagyvárosban sokszor érzett hiány az, hogy olyan helyeken, ahol a gázlámpák fénye nem vetődik épen a kapu felé, a házzámokat éjjel a legjobb szemű ember sem látja. Sok mindenfélét megpróbáltak, hogy ezen a bajon segítsenek, de nem sokra mentek vele. Péter-

váron azonban most világító házzámokat alkalmaznak, amelyekben a szám már messziről meglátszik. A házon két pléhtáblácskát alkalmaznak, amelyekbe be van vágva a házzám, úgy, hogy ezek a táblácskák a mögöttük levő fallal háromszöget képeznek. Köztük egy kis gázláng ég, a kivágott számok mögött pedig színes üveg van. Az ilyen házzámoknak igen nagy előnye az, hogy azok a legnagyobb sötétségben is már messziről feltűnnek.

— **Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt pénteken este jelenik meg.**

Sportvilág. *Schönwald Imre* városunk elsőrangú ékszerésze mint értesülünk, gyárában most clubérmek előállítására gépet állít fel és elfogadja még a legcomplicáltabb érmek és jelvények elkészítését is tetemesen olcsóbban mint bármely nagyvárosi gyáros, melyek mindazonáltal a legszebb kivitelről tanuskodnak. A Schönwald cég kiterjedt összeköttetései folytán már most városunk klubjain kívül a legtöbb hazai, sőt több külföldi sportegylet szállítását is megkapta. Miért is igaz szívből üdvözljük, mint ilyen az országban az első e hazai műipar terjesztésén fáradozó törekvő iparost. Ezzel kapcsolatban raktárát mindennemű remek versenydijakkal látta el, melyeknek egyes darabjai nevezett cég fényesen berendezett kirakatai egyikében diszelegnek.

Oraraktárát is nevezett cég mindennemű zseb és szobaóra specialitásokban tetemesen gyarapította, ezek közül megemlítjük az önmagától ütő remek szép kivitelű aranyzsebórát, melyek egész fél, valamint negyedórát bámulatos pontossággal ütnek, továbbá meg-

említjük elismert precíz járású Chronometer ütő, ismétlő, valamint hold, dátum és nap mutató szerkezetű óráit, csodálatos szép kivitelű bronz Consol és Camin óra garnitúráit, melyeket rendkívül olcsó áron bocsájt a t. vevőközönség rendelkezésére.

Ajánljuk tisztelt olvasóinknak nevezett céget szíves pártfogásába és el ne mulasszák mindazok, kiknek e szakmába vágó bárminemű tárgyra szükségük van, mielőtt azt másutt beszereznék Schönvald cég műtárlatait megtekinteni és annak hallatlan olcsó áraitól meggyőződést szerezni.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. szept. 7. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 765.4 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 10.1 °C

> maximuma : 22.0 °C

> minimuma : 15.8 °C

Párányomás : 7.7 mm.

Relatív nedvesség : 83%

Felhőzet : Cirr. N. E.

Szélirány s erő :

Csapadék 24 órai : 0.—

Változás nem várható.

Dr. Czírer

Művészet, irodalom.

○ **A szalonzsalkincse.** Régi kedves ismerőst üdvözl minden művelt ember a Fővárosi Lapokban, mely most új alakban, gyönyörűen illusztrálva és a leg gondosabban szerkesztve jelenik meg. J. Virág Béla szerkesztő számonkint meglepően szép és nagy irodalmi izléssel megszerkesztett lapot ad ki,

melynek pontos megjelenését és fennmaradását biztosítja az, hogy Budapest egyik elsőrendő kő- és könyvnyomda műintézet tulajdonosa, Károlyi György vette át e páratlanul álló szépirodalmi lap kiadását. Előfizetőinek száma rendkívül megsaporodott azzal, hogy a szintén régi Magyar Nők Lapja és a Budai Hírlap bele olvadt a FŐVÁROSI LAPOK-ba, mely ma azon az uton van, hogy az illusztrált külföldi idegen lapokat egészen kiszorítsa az országból. Hölgy-olvasóinknak fölösleges ajánlani a Fővárosi Lapokat, mert ők bizonyára ismerik, de aki most nem jártná és érdeklődik iránta, annak szívesen küld mutatószámot a kiadóhivatal: Budapest, V. ker., Dorottya-u. 10.

○ **Hangverseny-körút.** Odry Lehel, a m. kir. operaháznak Pécsen lakó, nyugalmazott tagja, hétfőn hangverseny-körútra indult, mely alkalommal a nagyobb alföldi városokban, Aradon, Hódmezővásárhelyen, Makón stb. fog hangversenyeket tartani. Kisérőt nem vitt magával a jeles énekművész és az adandó hangversenynek számait csaknem kizárólag az általa oly nagy művészettel énekelt balladák fogják képezni. A körút körülbelül két hétig fog tartani és Odry folyó hó második felében fog ismét Pécsre visszatérni.

○ **Arad és Pécs.** A mi városunk és Arad már többször összekerültek színiügyi dolgokban, bár mikor a belügyminiszter vidéki operaelőadásokra szubvenciót utalványozott, Arad kapott szubvenciót, Pécsről pedig szó sem volt. Jelenleg ismét összekerül Pécs és

Arad; ugyanis azt olvassuk egyik aradi lapban, hogy az aradi színházra Somogyi Károly igazgató is pályázik.

○ **Szinek a szinpadon.** Közismert dolog, hogy bizonyos szinek bizonyos érzelmeket ébresztenek lelkünkben. Miss Olga Nethersole angol színésznő a szineknek ezt a sajátosságát fölhasználja kosztümjeiben; a vörös neki szenvedélyes szerelmet, gyűlöletet, bosszút és más hevesebb érzelmeket jelent; rózsaszínű ruhát ölt a gyöngédebb természetű jelenetekben, szürkét a homályos pillanatokban. Ezek szerint Nethersole kisasszony a hangulatnak a cselekmény folyama szerint való változását mindig hiven jelzi ruháival. Ez igen elmés dolog, csak-hogy nem vagyunk bizonyosak abban, vajjon a hallgatóság, amely nem barátja a szimbolista zamatnak, megérti-e ezeket a hangulatokat a ruhákból? Ördöge legyen annak, aki kitalálja, mit akar jelenteni, ha Nethersole kisasszony hirtelen suttis ruhában jelenik meg?

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Megyénkben a legújabb statisztikai kimutatás szerint az állatjárványok állása a következő: lépfene: Kapos-Szekcső 1 u., Nagy-Nyárad 5 u., összesen 2 község 6 u. Veszétség: Ipacsfa 1 u., Kassa 2 u., Mohács 1 u., Siklós 2 u., Szederkény 1 u., Szilágy 1 u., össz. 6 község 8 udvar. Takónykor és bőrféreg: Dárda 1 u. Tenyész-bénaság és hólyagos kiütés: Hásságy 3 udv.

Rákos 7 u., Véménd 78 u., össz. 3 község 88 udvar. Sertésorbánc: Arányos 9 u., Eger-ágh 1 u., Felső Mindszent 21 u., Ibafa 6 u., Ny.-Szent-Erzsébet 9 u. Szt.-Katalin 2 u., Szt.-Iván 1 u., Szágy 15 u., Vasas 5 u. Vaiszló 1 u., össz. 10 község 70 u., Sertésvész: Áta 9 u., Bisse 26 u., Dráva-Szabolcs 1 u., Egerszeg 20 u., Gyüd 68 u., Karancs 4 udv., Kis-Dárda 6 u., Nagy-Harsány 1 u., Regenye 6 u., Sásd 12 u., Siklós 35 u., Szökéd 15 u., Vasas 1 u., össz. 13 község. Somogy megyében veszettség 2 községben 2 udvarban, bőrféreg 8 községben 10 udvarban, sertésorbánc 8 községben 22 udvarban és sertésvész 58 községben uralkodik. Tolnamegyében léptene 2 községben 3 udvarban, veszettség 9 községben 10 udvarban, bőrféreg 1 községben 1 udvarban, hólyagos kiütés 1 községben 150 udvarban, sertésorbánc 2 községben 6 udvarban és sertésvész 34 községben konstatáltatott.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	
Budapestről ind.	8:30	7:15	8:00	3:00	
Uj-Dombovára ér.	1:52	10:03	1:30	6:21	
	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:03	4:44
Uj-Dombovára ér.	2:26	4:46	9:52	2:07	5:14
Bátaszékről ind. tv. sz.	9:52	Sz. v.	9:53		
Dombovára érkezik	1:40		12:55		
	tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Uj-Dombovár ind.	5:30	3:10	10:15	2:17	6:26
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:34	3:39	7:32
Pécsre ér.	8:18	5:15	12:04	4:10	7:58
	Sz. v.	Sz. v.			
Bécsből indul	6:40	7:40			
N.-Kanizsára ér.	1:35	3:42			
Barcsra ér.	4:50	7:21			
Pécsre	7:46	9:40			
	V. v.	V. v.	Tv. sz.	Sz.	
B.-Sellyéről indul	7:24	6:05	10:13		
B.-Szt.-Lőrinczre ér.	8:27	7:01	11:25		
Pécsre ér.	9:40	7:46			
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	
Eszékről indul	5:34	8:48	12:25	8:15	
Villányba ér.	6:48	10:03	1:40	9:46	
Mohácsról indul	5:50	9:15	12:20	8:25	
Villányba érkezik	6:35	10:00	1:05	9:10	
Villányból ind.	6:55	10:13	1:50	9:56	
Pécsre ér.	8:01	11:23	2:53	11:30	

Hajó ér. Mohácsra fölülről reggel 7:20, alulról d. u. 5:45.

A közönség köréből.

A kitiltás oka.

A „Pécsi Figyelő” f. évi 203. számában „A tisztaságszerető pénzügyigazgató” cím alatt B. J. által aláírt panaszos közleményre nézve, következő a fölvilágosító válaszom:

B. J. cikkíró úr a közönség köréből származottnak jelzett panaszában azt állítja, hogy a vidéki dohányelárusítók rakodó kocsi-jainak a pécsi kir. pénzügyigazgatóság épületében levő dohányárú raktárhoz vezető udvarra való bejárását már 1895 év óta betiltották azzal a megokolással, hogy azok a kincstári udvart beszemetetik; minélfogva azután ezek a teherkocsik állítólag csakis az említett okból a pénzügyigazgatósági épület előtt táborozni kénytelenek, nem épen díszere a tőzsomszéd-ságban levő színházi, nemzeti-casinoi és Otthon-kávéházi monumentális épületeknek s a király-utca egyik legkényesebb pontján ilykép a közbiztonság egyenes veszélyeztetésével járó utca-forgalmi akadálykép is jelentkeznek.

Ezen panasz azonban mindenesetre egyoldalú, felületes megfigyelésen, avagy téves information alapúlhat csak, mert az a való tényállásnak nem felel meg.

A dolog ugyanis a maga valóságában akként áll, hogy különösen a vidéki dohány-árusok fuvarosai már régebb idő óta azon szokásra vetemedtek, hogy a kincstári dohány-árúraktár udvarába betérve, kocsijukat a megrendelt dohányárúkkal megrakták, ám rakományukkal tovább nem állottak, hanem azt az udvaron veszteg hagyva, egyéb szükségleteik beszerzése, vagyis gazdáik még más egyéb parancsainak teljesítése végett a városban szerteszéledtek és gyakran csak ebéd után, sőt olykor csak a késő délutáni órákban tértek vissza a dohányárúraktári udvarba kocsijukhoz, hogy azzal hazafelé induljanak.

Ezen — a kincstári épület udvarrészét egyszerű korcsmai félszerré alakító — rendellenességet természetesen soká tűrni nem lehetett; mert az a dohányárúraktári szolgálat rendezmenetének is kellemetlen akadályul szolgálván — a kincstári épület udvarát — (ott etetve és itatva) — formális szeméttanyává csúfította, miért is a dohányfuvarosok ezen visszaélése egyszerűen betiltatott és ok korcs-mába való betérésre utasítottak; mert nem lehet kívánni azt, hogy a pénzügyigazgatóság-nál ekként gazdátlanul maradt lovak fölött fölügyelet gyakoroltassék.

Egyébként a p. ü. palota előtt veszteglő kocsik nem épen dohányvásárlás végett, hanem a szomszédos kereskedőknél vásárolt árúk föl-rakása miatt szoktak időzni s így panaszló úr helyesebben tenné, ha ezen állapot megszüntetése végett az illető rendőri hatósághoz fordulna, mely hivatva van ezen — szerintem is — tűrhetlen állapotnak véget vetni.

Dragonescu,
p. ü. igazgató.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése szeptember 7-én.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Ház mai ülésén Gullner Gyula elsőnek követelte a két kormány közti megállapodások nyilvánosságra hozását. Tiszteletlenség Deák Ferenc alkotása iránt, a mit Bánffy tegnap mondott, egyszerűen föladván a gazdasági függetlenség eszméjét.

Horánszky Nándor az ellenzék tüntető tetszése közben kijelenti, hogy addig nem mennek bele semmitéle napirendbe, míg Bánffy nem nyilatkozik. Nem nagy gyönyörűség pedig ilyen parlamentben vitatkozni, a hol minden erkölcsi állapotot lábbal tapodnak; a hol egy miniszterelnök ki meri szolgáltatni az országot egy másik állam kormányának.

Horánszky Nándor beszédét taps követvén, Pulszky Ágoston állt fel szólásra, a kit e kiáltással fogadtak a baloldaltól:

— Kloáka!

Ezért Szilágyi Dezső elnök megintette a baloldalt.

Pulszky Ágoston az ellenzék hocholása és nevetése között az új választásokat penditette meg, teleletül Horánszky obstrukciós fenyegetésére.

— Tessék csak! kiabálták a baloldalon, nincs már három millió!

Szünet után személyes kérdésben beszéltek Károlyi Sándor gróf, Ivánka Oszkár és Mócsy Antal.

Végül Visontai Soma interpellált a cár békejavaslata ügyében, hogy mit szól ehhez a kormány — s ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

— **A Dreyfus-ügy a minisztertanácsban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A mai párisi lapok általában annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy a tegnapi minisztertanács főképe a Dreyfus-ügygyel foglalkozott. A „Figaró” tudni véli, hogy a revíziót elvben egyhangulag elfogadták és megbízták az igazságügyminisztert, hogy az ügyet megfelelő bírósági utra terelje. A „Matin” szerint hire jár, hogy a vizsgálat melyet a hadügyminiszteriumban Henry alezredes hamisításának felfedezése óta indítottak, még más vétségeknek is vezetett a nyomára, melyekben állítólag a vezérkar több tisztje részes. Zurlinden hadügyminiszter állítólag tegnap Cavaignac-kal tartott hosszabb tanácskozás után már közölte ezt a dolgot a miniszterekkel.

Ugyane lap jelentése szerint Zurlinden hadügyminiszter a minisztertanácsban a hadügyminiszterium hirszolgálati irodájának reformját sürgeti és meg is bízták egy javaslat kidolgozásával, melynek fő-célja volna, hogy a vezérkar tisztjei fölmentessenek a rendőri ügyektől, melyeket most még a hirszolgálati iroda lát el.

— **A pápa kijelentése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Parisból írják, hogy a pápa ünnepélyesen kijelentette, miszerint elismeri Keleten Franciaország védnökségét a katolikusok felett s egyszersmind utasítja a hittérítőket, hogy szükség esetén a francia konzulokhoz és ügynökökhöz védelemért forduljanak. A „Havas” ügynökség hangsúlyozza, hogy először történik, miszerint a pápa személyesen és nyilvánosan elismeri Franciaország kizárólagos védjogát.

— **Vilmos császár a sztrájkvezérek ellen.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Schönhausenben a tegnapi disztrakomán Vilmos német császár pohárköszöntőjében kijelentette, hogy a birodalmi gyűlés elé törvényjavaslatot fognak betérjeszteni, mely szerint mindenkit fegyházbüntetéssel sújtanak, a ki a munkavágyó német munkásokat a munkában gátolni igyekszik, vagy őket sztrájkra buzdítja.

— **Ki lesz az új alelnök.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A szabadelvű párti képviselők beszélnek, hogy Berzevicy Albert helyébe a Ház alelnökévé Kardos Kálmán volt főispánt, most pécsvaradi orsz. képviselőt választják meg.

— **Walsin-Eszterházy megszökött.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az újabb táviratok nagy feltűnést keltő fordulatról adnak hírt a Dreyfus-ügyben, Ugyanis Walsin-Eszterházy eltűnt; mint mondják kiszökött Franciaországból. Már a mult napokban folyton aggódott, hogy a vezérkar ki fogja őt szolgáltatni. Henry alezredes ugyanis, mikor Cavaignac hadügyminiszternek részletes vallomást tett, azt is bevallotta, hogy a hamisított levél csak egy része egy iratesemőnek, mely egészben hamisított. A vizsgálat során kiderült, hogy Henrynek büntársai is voltak. Az első gyanu Walsin-Eszterházy őrnagyra esett. Pár nap mulva a „Gaulois”-han egy

hir jelent meg, hogy *Walsin-Eszterházy* készül bevallani, hogy a borderot ő hamisította. Erre nem jött semmiféle cáfolat. Ma jön aztán a hír, hogy *Walsin-Eszterházy* kiszökött az országból.

Hogy az új fordulatnak milyen következményei lesznek, azt a legközelebbi napok fogják megmutatni. Egyes újságok erősen támadják a kormányt, hogy megengedte, miszerint *Walsin-Eszterházy* megszökhessek. Azzal vádolják a miniszteriumot és a vezérkart, hogy elősegítette *Walsin* szökését.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, szept. 7.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8'55; későbbi szállítás: — — —
Tengeri, szep.: 4'55; őszre: 5'18. — *Rozs*, őszre: 6'78. — *Zab*, őszre: 5'35.
 Az értéktőzsdén az árak a következők: *Osztrák hitelrészvény*: 357'50. — *Magyar hitelrészvény*: 392'75 — *Államvasut*: 352'90

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Bérbeadás.

A **terezováczi** (Suhopolje, Slavonia, Verőczemegye) **uradalmi nagyvendéglő és a pályaudvari étkező**, mindegyik külön, **1899. évi január 1-től számítva 3 évre ajánlati uton** a legtöbbet ígérőnek bérbeadatik.

A zárt ajánlatok **folyó évi október 20. napjának d. e. 10 órájáig** nyújtandók be a **terezováczi uradalom kasznári hivatalánál**, a mely időben azok föl fognak bontatni. A később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bösz Lipót, urad. kasznár.

DOMJÁN OTHMÁR

tekeasztal-, portale-, bútor- és épület-asztalos
Pécsett, Árpád-utca 37. szám.

Elvállal tekeasztalok átalakítását és áthuzást

kamgarn-billardszövevel, s szakmájába vágó mindenféle munka elkészítését.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Hirdetések jutányos áron vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Allandó nagy

Butor-kiállítás

Pécsett, Király-utca és Széchenyi-tér sarkán a „Pécsi takarékpénztár“ régi helyiségeiben

Mindennemü asztalos és kárpitozott butorokból

Ebédlők
Hálószobák
Uri szoba
Salon és Boudoir berendezések.

Ó-német, Renaissance, Barock, Angol és Ampir kivitelben.

Rendkívüli olcsó árak.

Ugyszintén Angol és mindennemü I. rangú gyártmányu

kerékpárok (bicykli)

raktára.

FRIEDMANN KÁROLY és GÜNSBERGER

nagy-kanizsai villamos üzemü butor gyárának raktárában.

Schamann Frigyes

vésnöki (graveur) műterme

PÉCSETT, Terező-utca 6. szám alatt.

Ajánlja a n. é. közönségnek izlése-sen készített monogramokat, címereket, vagy egyes betüket arany, ezüst, réz, acél, vas, csont és üvegbe; készít fa-, réz- és acélmetszeteket.

Himzómintákat előnyomásra.

Egy monogrammot 1 óra alatt.

Különlegesség:

Egyedüli készítője Pécsett a ruggyanta (kautschuk) bélyegzőknek: cégek, gyarak, intézetek, hivatalok s magánosok részére.

Egy ilyen bélyegző 6 óra alatt készíttetik.

Vidéki rendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik.

Kitünő tisztelettel:
Schamann Frigyes
 vésnök.